

10 TARİH

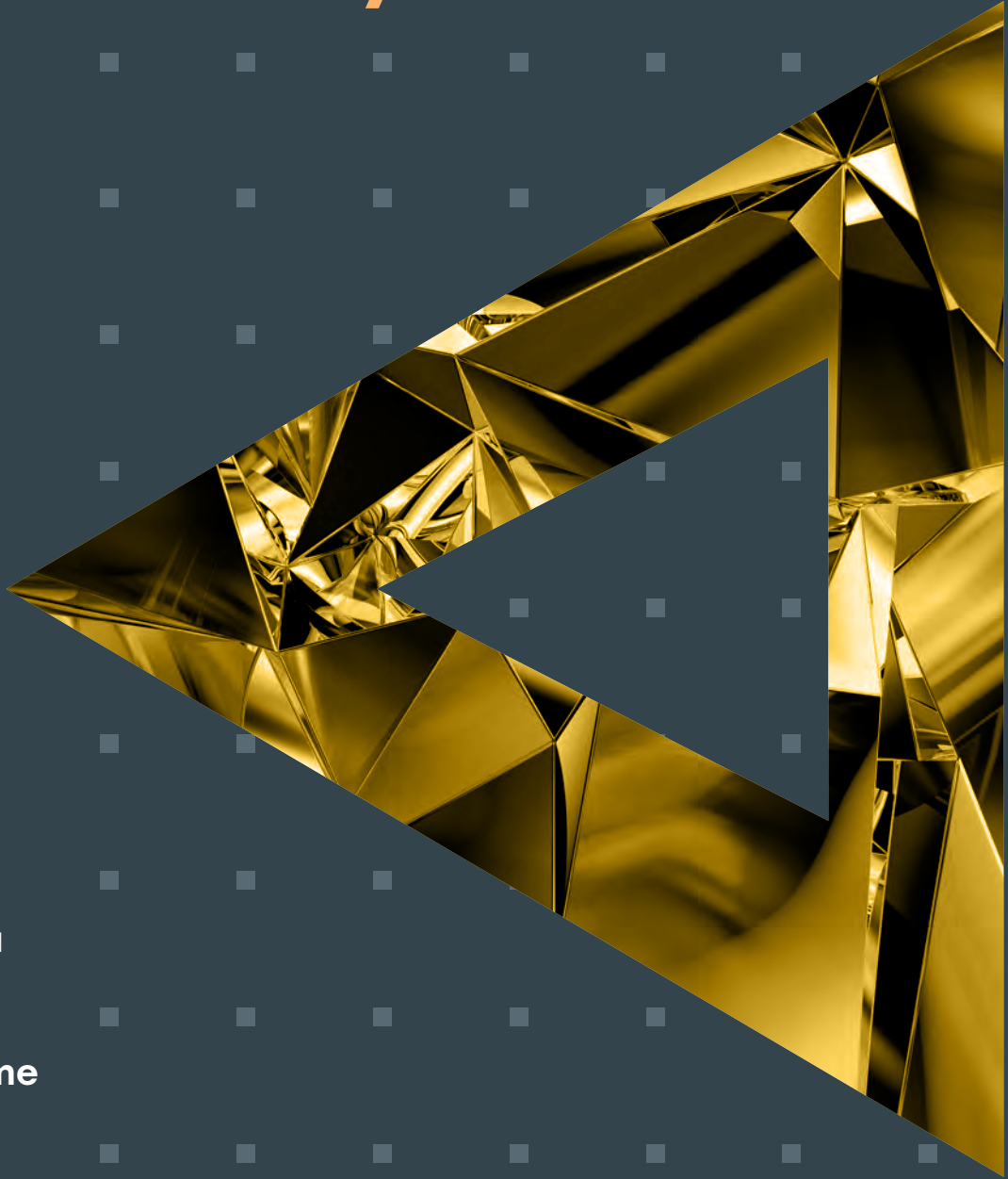
Soru Bankası

22 Föy

Kavrama
Testleri

Pekiştirme
Testleri

Föy Planı

ÜNİTE	FÖY NO.	KONU
1. ÜNİTE: YERLEŞME VE DEVLETLEŞME SÜRECİNDE SELÇUKLU TÜRKİYESİ	1	Oğuz Göçleri ve Anadolu'da Kurulan İlk Türk Beylikleri
	2	Türkiye Selçuklu Devleti, Anadolu'da Devletleşme Süreci
	3	Anadolu'ya Haçlı Seferleri, Anadolu'da Moğol Tehlikesi
	4	1. ÜNİTE DEĞERLENDİRME SINAVI
2. ÜNİTE: BEYLİKTEN DEVLETE OSMANLI SİYASETİ (1302-1453)	5	Osmanlı Beyliği'nin Kuruluşu, Osmanlı-Bizans İlişkileri
	6	Rumeli'de Fetihler, Anadolu'da Türk Siyasi Birliği
	7	Ankara Savaşı ve Fetret Dönemi, Osmanlı'nın Hâkimiyeti Sağlama Süreci
	8	2. ÜNİTE DEĞERLENDİRME SINAVI
3. ÜNİTE: DEVLETLEŞME SÜRECİNDE SAVAŞÇILAR VE ASKERLER	9	Osmanlı Askerî Teşkilatının Kurulma Süreci, Tımar Sistemi ve Yeniçeri Ocağı
	10	3. ÜNİTE DEĞERLENDİRME SINAVI
4. ÜNİTE: BEYLİKTEN DEVLETE OSMANLI MEDENİYETİ	11	Anadolu'nun İslamlaşması-Osmanlı Devlet İdaresi, Osmanlı'da Kültürel Faaliyetler
	12	4. ÜNİTE DEĞERLENDİRME SINAVI
	13	1. DÖNEM DEĞERLENDİRME SINAVI
5. ÜNİTE: DÜNYA GÜCÜ OSMANLI (1453-1595)	14	İstanbul'un Fethi ve Fatih Dönemi
	15	İslam Dünyası Liderliği ve Yavuz Dönemi
	16	Gücünün Zirvesinde Osmanlı ve Kanuni Dönemi
	17	5. ÜNİTE DEĞERLENDİRME SINAVI
6. ÜNİTE: SULTAN VE OSMANLI MERKEZ TEŞKİLATI	18	Topkapı Sarayı ve Divanühümayun, Osmanlı Devlet Anlayışı
	19	6. ÜNİTE DEĞERLENDİRME SINAVI
7. ÜNİTE: KLASİK ÇAĞDA OSMANLI TOPLUM DÜZENİ	20	Millet Sistemi ve Osmanlı Devleti'nde Günlük Yaşam, Osmanlı Toprak Mülkiyeti-Lonca Teşkilatı ve Vakıf Sistemi
	21	7. ÜNİTE DEĞERLENDİRME SINAVI
	22	2. DÖNEM DEĞERLENDİRME SINAVI

10. SINIF TARİH SORU BANKASI

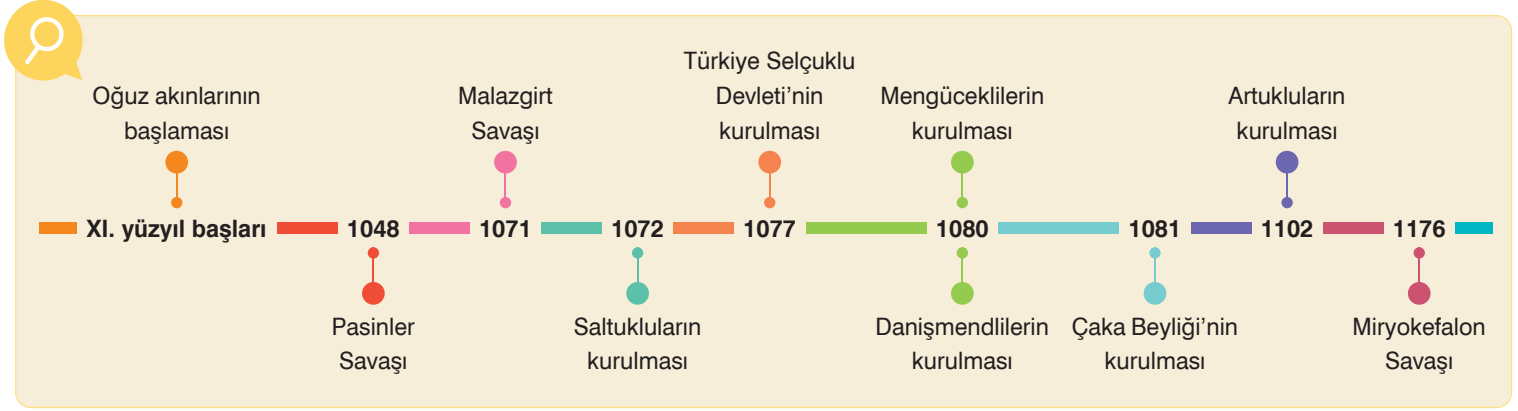
©Tudem Eğitim Hiz. San. ve Tic. AŞ 1476/1 Sokak No: 10/51 Alsancak / Konak / İZMİR

YAZARLAR: Tudem Yazı Kurulu | DİZGİ VE GRAFİK: Tudem Grafik Ekibi

BASKI VE CİLT: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti. Eskişehir Yolu 40. km Başkent OSB 22. Cadde No: 6
Malıköy / ANKARA 0 312 284 18 14

ISBN: 978-605-285-676-5 | YAYINEVİ SERTİFİKA NO: 45041 | MATBAA SERTİFİKA NO: 48083

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez,
bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

1.

Bir öğrencinin tarih kitabındaki etkinliğinde yer alan paragraf şu şekildedir: "Arslan Yabgu'nun Ali Tegin ile ittifakından sonra Tuğrul ve Çağrı Beyler Nur şehriden ayrılarak yeni yurt aramaya karar vermişlerdir. Tuğrul Bey çöllere yönelirken Çağrı Bey de üç bin kişilik süvari birliği ile Anadolu'ya doğru yola çıkmıştır. 1018 yılında Çağrı Bey Vaspuragan Krallığı'nın batısını kontrol altına almıştır. Çağrı Bey bu keşif seferi bittiğinde Anadolu'nun durumunu bildirmek için Tuğrul Bey'in yanına dönmüştür. Bu görüşmelerin sonucunda Tuğrul Bey; Horasan, Azerbaycan ve Doğu Anadolu'da hükümlanlık kurulabileceği sonucunu çıkarmıştır." Bu etkinlikte Tuğrul Bey'in ulaştığı sonuca bakılarak tablonun doldurulması istenmiştir.

Anadolu'nun siyasi durumu	Anadolu'ya hâkim olan devlet
.....	.....

Buna göre tabloya aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

	Anadolu'nun siyasi durumu	Anadolu'ya hâkim olan devlet
A)	Gerçekleştirilen imar faaliyetleri, Anadolu halkının refah içinde yaşamasını sağlamıştır.	Bizans
B)	Güçlü komutanlar, Anadolu'nun belirli bölgelerini ele geçirek kendi beyliklerini kurmuştur.	İlhanlılar
C)	Halk ağır vergiler ödediği için zor durumda kalmıştır ve imparatorluğun gönderdiği valilerin keyfi davranışları, otorite boşluğu yaratmıştır.	Bizans
D)	Krallık tarafından gönderilen Ortodoks din adamları, baskıcı yönetim kurmuştur.	Gürcüler
E)	Sıkı bir disiplin ile yaşayan halka güvenli bir ortam oluşturulmuştur.	İlhanlılar

2. Türk tarihinin başlangıcından itibaren Türkler, Orta Asya'dan göç ederek farklı coğrafyalarda güçlü devletler kurmuşlardır. Kurulan bu Türk devletlerinin büyük bir kısmı Oğuzlardan oluşmaktadır. Bu durumun en önemli nedeni, Oğuzların Türklerin en kalabalık grubu olmasıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Oğuzların özelliklerinden biri değildir?

- A) Oğuz Yabgu Devletinin kurucularıdır.
B) Türk siyasi tarihinde büyük rol oynamışlardır.
C) Üçoklar ve Bozoklar olarak iki kola ayrılmışlardır.
D) Temel geçim kaynakları tarım ve ticaret olmuştur.
E) XI. yüzyılın başlarında yaşanan sorunlar sonucunda Horasan'a göç etmişlerdir.

3. "Anadolu'ya yapılan Türk akınları, Büyük Selçuklu Devleti'nden önce başlamıştır."

Bu bilgiyi veren bir tarihçi bu duruma

- I. İskitler
II. Sabarlar
III. İlhanlılar

devletlerinden hangilerini örnek olarak gösterebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

4. Oğuz Türkleri; kuraklık, salgın, Moğol baskısı ve hayvanlar için yeterli otlakların bulunmaması gibi sebepler sonucunda ilk olarak Horasan'a göç etmek zorunda kalmıştır. Karahanlı ve Gazneli devletleri arasında kendilerine yurt edinmeye çalışan Oğuzlar, daha elverişli topraklar bulmak için keşif gezilerine başlamıştır. Bunun sonucunda Anadolu'ya yapılan keşifler, daha düzenli ve disiplinli hâle gelmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Türklerin Anadolu'yu kendilerine yurt seçmelerindeki nedenlerden biri değildir?

- A) İklim şartlarının uygun olması
B) Merkezi otoritenin zayıf olması
C) Verimli topraklara sahip olması
D) İpek Yolu'nun üzerinde konumlanması
E) Halkın Müslümanlardan oluşması

5. XI. yüzyılda Anadolu'ya yapılan ilk Türk akınları keşif amaçlıdır. Çağrı Bey ve emrindeki komutanlar Anadolu'yu tanımak ve alınması zor kalelerin savunmalarını yıpratmak istemişlerdir. 1040 yılında yaşanan .....I.....'ndan sonra Horasan'a tamamen hâkim olan Oğuzlar, Büyük Selçuklu Devleti'ni resmen kurmuşlardır. Anadolu'ya daha sık akın yapmaya başlayan Tuğrul ve Çağrı beyler, 1048 yılında .....II..... Devleti ile gerçekleşen .....III.....'nın sonucunda Anadolu'ya kalıcı fetihler düzenlemeye başlamışlardır.

Metindeki numaralanmış boşluklara aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

	I	II	III
A)	Dandanakan Savaşı	Bizans	Malazgirt Savaşı
B)	Malazgirt Savaşı	Bizans	Pasinler Savaşı
C)	Malazgirt Savaşı	Karahanlı	Pasinler Savaşı
D)	Dandanakan Savaşı	Bizans	Pasinler Savaşı
E)	Dandanakan Savaşı	Gazne	Malazgirt Savaşı

6. Anadolu'ya yapılan Oğuz göçlerinin sonucunda yaşanan gelişmelerden bazıları şunlardır:

- I. Göçebe Türkmenlerin yerleştirilmesiyle Beylikler Dönemi başlamıştır.
II. Anadolu'nun Türkleşme süreci hızlanmıştır.
III. "Türkiye" adı Anadolu için kullanılmaya başlanmıştır.

Buna göre bu gelişmelerin ait olduğu alan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Askerî
B) Siyasi
C) Dinî
D) Kültürel
E) Ekonomik

7. Selçuklular zamanında yapılan

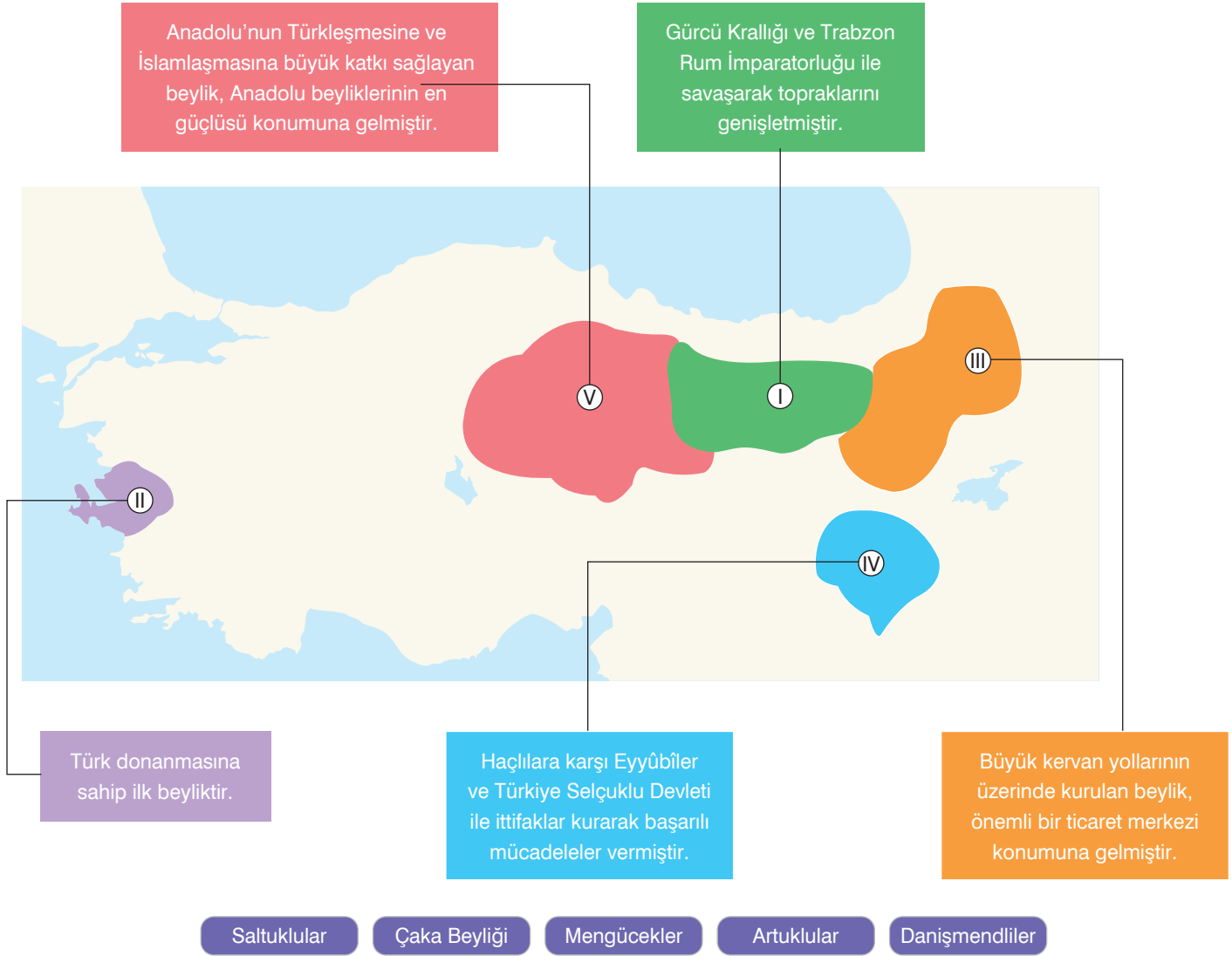
- I. Dandanakan
II. Malazgirt
III. Pasinler
IV. Yassı Çemen

savaşlarından hangileri Anadolu'yu Türk yurdu yapma amacı taşımaktadır?

- A) II ve III
B) III ve IV
C) I, II ve III
D) II, III ve IV
E) I, II, III ve IV

1. Haritada Anadolu'da kurulan ilk beyliklerin haritası verilmiştir.

Buna göre haritada numaralanmış yerlerde kurulan ve özellikleri verilen beylikler aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

	I	II	III	IV	V
A)	Danişmendliler	Mengücekler	Saltuklular	Artuklular	Çaka Beyliği
B)	Mengücekler	Çaka Beyliği	Artuklular	Saltuklular	Danişmendliler
C)	Saltuklular	Artuklular	Çaka Beyliği	Danişmendliler	Mengücekler
D)	Mengücekler	Çaka Beyliği	Saltuklular	Artuklular	Danişmendliler
E)	Artuklular	Çaka Beyliği	Saltuklular	Mengücekler	Danişmendliler

2. Pasinler Savaşı sonucunda Kars ve Ani kalelerinin kaybedilmesinin intikamını almak isteyen Romen Diyojen, Sultan Alparslan'ın üzerine sefere çıkmıştır. Suriye önlerinden çekilerek Malazgirt'e gelen Sultan Alparslan, burada Bizans ordusunu büyük bir yenilgiye uğratmıştır.

Bu savaşın sonucu ile ilgili

- I. Türklerin Anadolu'ya yerleşme süreci başlamıştır.
- II. İlk Türk beylikleri kurulmaya başlanmıştır.
- III. Haçlılar, Türklere karşı harekete geçmiştir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) I, II ve III

3. Birinci Beylikler Dönemi'nde kurulan Türk beyliklerinin ortak özellikleri arasında

- I. Haçlı ordularıyla savaşmaları
- II. Anadolu'nun imarı için çalışmaları
- III. Bizans ve Gürcü birlikleri ile mücadele etmeleri

gelişmelerinden hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) I, II ve III

4.

Ceyda:	Sivas merkezli olarak kurulmuş, sınırlarını zamanla Tokat, Niksar, Kayseri ve Malatya illerine kadar genişletmiştir.
Fırat:	Anadolu'da kurulan Türk beyliklerinin içinde siyasi ve askerî yönden en güçlü olanıdır.

Bu diyalogda bahsedilen beylik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Saltuklular   B) Danişmentliler
C) Çaka Beyliği   D) Mengücekliler
E) Türkiye Selçukluları

5. Malazgirt Savaşı'nın kazanılmasından sonra Anadolu'nun kapısı Türklere açılmıştır. Sultan Alparslan ve Melikşah dönemlerinde Büyük Selçuklu Devleti'nin önemli komutanları Anadolu'ya seferler düzenlemiş ve bu seferlerin sonucunda kendi beyliklerini kurmuşlardır. Beylikler döneminde Anadolu'da; camiler, darüşşifalar, kümbetler ve medreseler inşa edilmiştir.

Buna göre

- I. Eğitime önem verilmiştir.
- II. Dinî mimari alanında eserler verilmiştir.
- III. Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslamlaşması adına çalışmalar yapılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

6. • Adını ilk Türk denizcisinden alan beyliktir.
• Yağlıbasan Medresesinde birçok ilim insanının yetişmesini sağlayan beyliktir.
• Rumlara karşı savaşmış Erzincan merkezli beyliktir.
• Anadolu'da kurulan ilk beyliktir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ile ilgili bilgi verilmemiştir?

- A) Artuklular   B) Danişmentliler
C) Çaka Beyliği   D) Saltuklular
E) Mengücekliler

7. Sultan Alparslan ve Melikşah, Anadolu'yu yurt edinmek için çok çaba sarf etmişlerdir. Melikleri ve komutanları Anadolu'nun fethi için görevlendirmiş ve bu bölgelerin fetheden komutanların veya meliklerin yönetimine bırakılacağını bildirmişlerdir.

Buna göre bu durum aşağıdaki yönetim biçimlerinden hangisinin ortaya çıkmasına yol açmıştır?

- A) Teokrasi   B) Oligarşi   C) Demokrasi
D) Feodalizm   E) Cumhuriyet

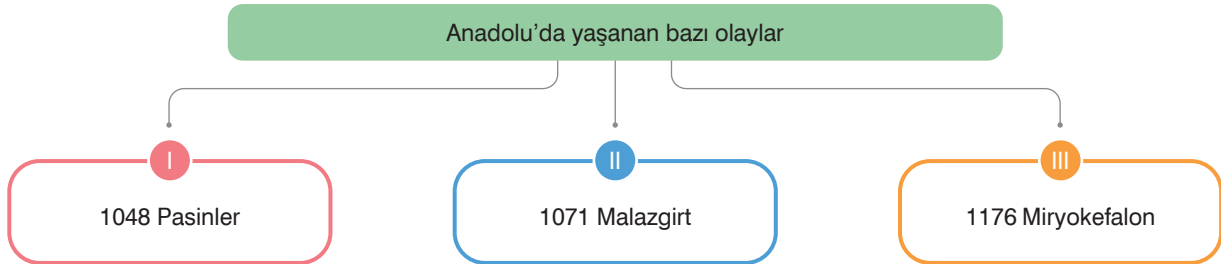
1. Haritada XI-XIV. yüzyıllar arasında Anadolu'nun genel durumu gösterilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) İslam dünyası üzerindeki Hristiyan baskısı azalmıştır. B) Gayrimüslimlerin sayısı Müslümanlardan fazladır.
C) Anadolu'da birden fazla siyasi hâkimiyet bulunmaktadır. D) Bizans, Anadolu topraklarından çekilmiştir.
E) Türkler ticaret merkezlerinin tamamını ele geçirmiştir.

2.

Tabloda verilen savaşlardan hangileri Türklerin, Anadolu'ya yerleşmesinde ve orada kalıcı olmasında önemli rol oynamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) I, II ve III

3. Aşağıdaki gelişmelerden hangisinin Malazgirt Zaferi'nden sonra Anadolu'nun Türkleşmesine ortam hazırladığı savunulamaz?
- A) İlhanlılar ile hâkimiyet mücadelesi yaşanması
B) Birinci Beylikler Dönemi'nin başlaması
C) Haçlı ve Bizans'a karşı mücadelelerin verilmesi
D) Türkiye Selçuklu Devleti'nin kurulması
E) Yeni kurulan şehir, kasaba ve köylere Türkçe isimler verilmesi

4. I. Hunlar
II. Oğuzlar
III. Hazarlar
IV. Sibirler
V. Peçenekler

Numaralanmış Türk topluluklarından hangisi Anadolu'nun yurt edinilmesinde etkili olmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Artuklular döneminde yaşayan El Cezer fizikçi olarak anılmaktadır. Döneminin en büyük mühendislerinden biri olarak kabul edilen Cezeri'nin tarihteki ilk robotu yapıp çalıştırdığı kabul edilir. *Kitab-ül Hiyel* adıyla bilinen eserinin birinci bölümünde binkam (su saati) ile fınkanların (kandilli su saati) saat-ı müsteviye ve saat-ı zamaniye olarak nasıl yapılacağı ile ilgili on şekle yer vermiştir.

Buna göre

- I. Anadolu'da kurulan ilk Türk beylikleri bilim ve teknik alanında çalışmalar yapmıştır.
II. Sosyal devlet anlayışı ile hareket etmişlerdir.
III. Müslümanlar, Gayrimüslimlerden daha ileri bir kültür oluşturmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. Gazneli ve Karahanlı devletlerinin arasında kalan Oğuzların komutanı Çağrı Bey, güvendiği komutanlar ile birlikte sefer yönünü batıya çevirmiştir.

Buna göre bu seferin amacı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Haçlılarla mücadele etmek
B) Bizans'ı Anadolu'dan atmak
C) İslamiyet'i Balkanlara yaymak
D) Abbasi halifesine yardım etmek
E) Ganimet almak ve Bizans'ın gücünü öğrenmek

7. Malazgirt Zaferi'nden sonra Anadolu'da kurulan beyliklerin I. Hâkim oldukları toprakları Haçlılara, Bizans'a ve Ermenilere karşı korumaları
II. Yeni şehir, kasaba ve köyler kurarak buralara Türkçe isimler vermeleri
III. Türkiye Selçuklularıyla mücadele etmeleri faaliyetlerinden hangileri Anadolu'nun Türkleşmesine ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

8. Türklerin ana yurdu Orta Asya'dır. Fakat Türkler iklimin elverişsiz olması, yaşanan Çin ve Moğol baskıları gibi sebepler yüzünden göç etmeye başlamışlardır. Türkler tarihleri boyunca göç ettikleri coğrafyalarda güçlü devletler kurmuştur. Tarihçiler komşu devletlerin kaynaklarını incelediğinde Türklerin yaşadığı coğrafyalara Türkiye adının verildiğini görmüşlerdir.

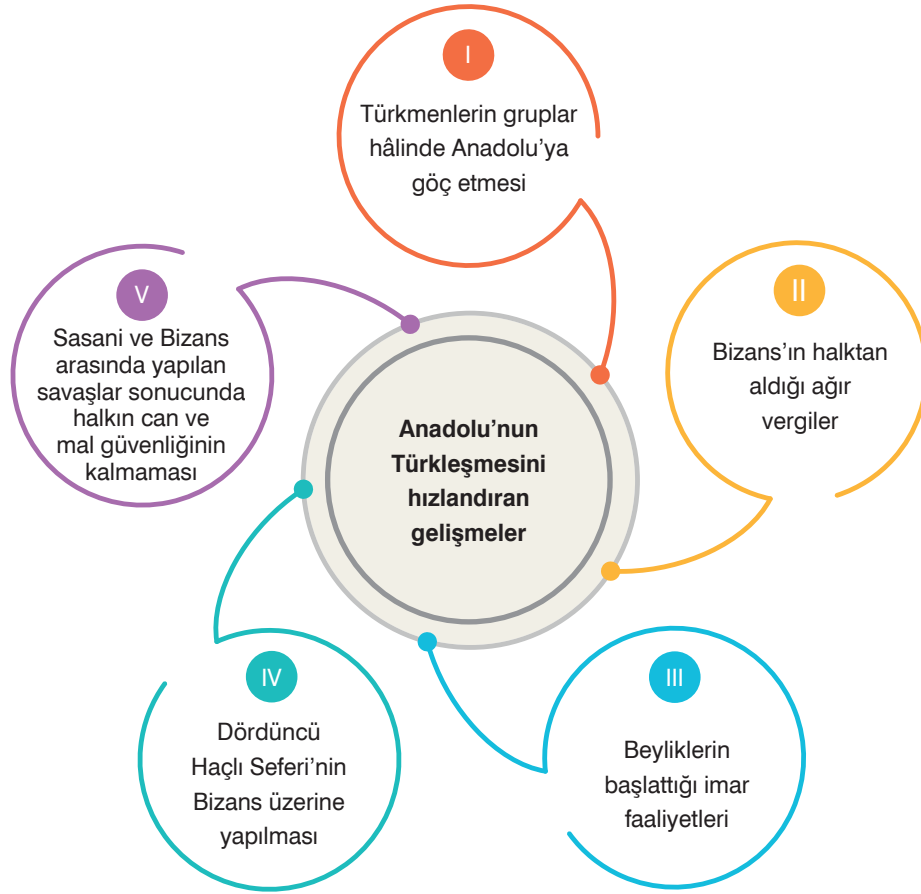
Buna göre Anadolu'daki "Türkiye Tarihi" aşağıdaki olayların hangisiyle resmen başlamıştır?

- A) Malazgirt B) Köseadağ C) Katvan
D) Miryokefalon E) Yassı Çemen

1.

Şemada verilen numaralanmış ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) I

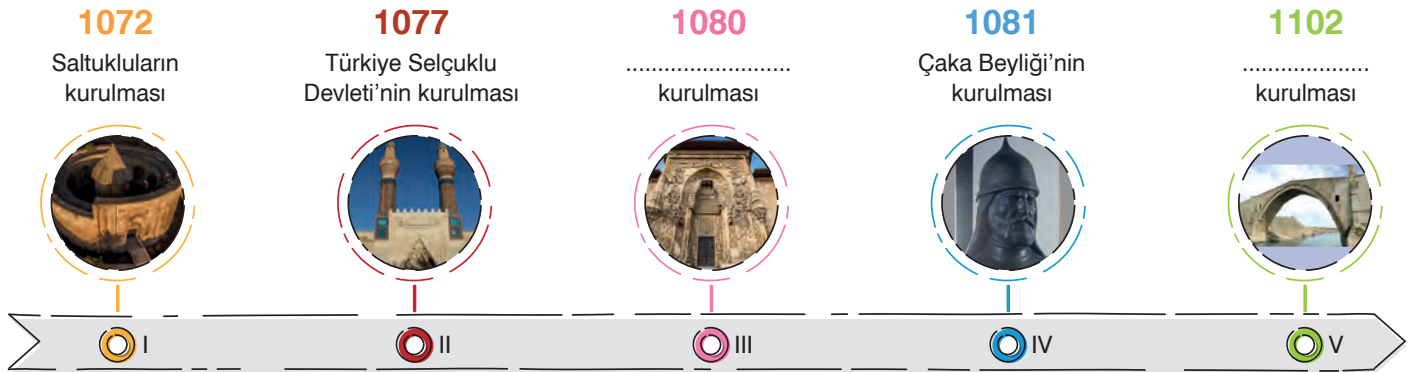
B) II

C) III

D) IV

E) V

2.

Tarih şeridinde boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Artuklular-Mengücekler

B) Mengücekler-Danışmendliler

C) Mengücekler-Artuklular

D) Artuklular-Danışmendliler

E) Danışmendliler-Mengücekler

3. Oğuzların göçlerine şahit olan Aristakes Lastiverski "Ermeni Tarihi" adlı eserinde şunları söylemiştir: "Türkistan'dan kartal gibi süratli atlara binmiş ordular zuhur etti. Vaspuragan Krallığına girip Hristiyanların üzerine atıldılar."

Buna göre

- I. Anadolu'ya doğru Oğuz göçleri başlamıştır.
II. Vaspuragan Krallığına son verilmiştir.
III. Anadolu'nun kapısı Türklere açılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

4. **Malazgirt Zaferi'nden sonra Sultan Alparslan'ın önemli komutanlarına kılıç hakkı vermesi**

- I. Anadolu'da Beylikler Dönemi'nin başlaması
II. Karahitaylılar ile mücadele edilmesi
III. Anadolu'daki toprakları Haçlılara ve Bizans'a karşı korumaları

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

- 5.

Dânişmendnâme; Anadolu'nun fethini, Bizans, Ermeni ve Gürcülere karşı verilen mücadeleyi ve bu mücadelenin kahramanlarını anlatan, ilk olarak sözlü icra edilen daha sonra basılı hâle gelen İslamî Türk destanıdır.

Buna göre Danişmentliler, Anadolu'da aşağıdakilerden hangisinin Türkleşmesine katkı sağlamıştır?

- A) Zonguldak
B) Amasya
C) Trabzon
D) İstanbul
E) İzmir

6. Melikşah zamanında Anadolu akınlarının en başarılı komutanları arasında yer almıştır. Devletin sınırlarını İznik'e kadar genişletmiştir. Melikşah, onu Büyük Selçuklu'ya bağımlı Sultan-ı Rum olarak tayin etmiştir.

Buna göre metinde bahsedilen Türkiye Selçuklu Devleti hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kutalmışoğlu Süleyman Şah
B) I. Kılıçarslan
C) II. Rüknettin Süleyman Şah
D) II. Kılıçarslan
E) I. Gıyaseddin Keyhüsrev

7. Pasinler Savaşı'nın kazanılmasından sonra Tuğrul Bey, Bizans Kralı'nın hediyelerini geri çevirmiştir. İsteğinin İstanbul'da bir cami inşa edilmesi olduğunu bildirmiştir.

Buna göre İstanbul'da inşa edilen ilk cami aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Arap Camii
B) Ulu Camii
C) Divriği Camii
D) Alaaddin Camii
E) Hunat Hatun Camii

- 8.

Bilinen ilk denizci beyliktir.
Anadolu'da kurulan ilk beyliktir.
1147 yılında Malabadi Köprüsü'nü yapmışlardır.
Unesco tarafından Kültür Miras listesine giren Ulu Camii'yi inşa etmişlerdir.

Tabloda aşağıdaki beyliklerden hangisine ait bilgiye yer verilmemiştir?

- A) Artuklular
B) Saltuklular
C) Mengücekler
D) Çaka Beyliği
E) Danişmendliler

- **Bizans**; İstanbul ve Kocaeli Yarımadası'nın dâhil olduğu Marmara Denizi'nin güney kıyılarına, Trakya, Makedonya ve Yunanistan'a hâkimdi. Anadolu toprakları "tekrur" adı verilen Bizans valileri tarafından yönetiliyordu. Bizans'ın Anadolu'ya hâkim olmak isteyen Türkiye Selçuklu Devleti ile mücadelesi, Süleyman Şah döneminde başlamıştır.
- II. Kılıçarslan zamanında yapılan **Miryokefalon Savaşı** sonucunda Bizans'ın Anadolu'yu Türklerden geri alma umudu sona ermiştir.
- Türkiye Selçuklu Devleti, en parlak dönemini. **I. Alaaddin Keykubat** zamanında yaşamıştır. Suğdak Limanı'nın alınması, devletin sınırlarının denizaşırı büyümesini sağlamıştır.

1. Haritalarda XI-XII. yüzyıllarda Anadolu ve çevresindeki siyasi yapılar verilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- Büyük Selçuklu ile İlhanlı devletleri siyasi ilişkilerde bulunmuştur.
- Bizans İmparatorluğu'nun sınırları zamanla küçülmüştür.
- Beyliklerin bulunduğu coğrafyaya Türkiye Selçukluları hâkim olmuştur.
- Eyyûbîler ve Bizans İmparatorluğu çağdaş devletlerdir.
- Türkiye Selçuklu Devleti sınırlarını doğuda ve batıda genişletmiştir.

2. Türkler, Bizans ile ilk defa .....I..... Savaşı sırasında karşı karşıya gelmiştir. Anadolu'ya sadece keşif için gelen Türkler, bu savaşın sonucunda Bizans'ın güçsüzlüğünü ve Anadolu halkının kötü yönetildiğini fark etmişlerdir. Anadolu'ya yapılan seferlerin artmasından sonra iki devlet bu defa .....II..... Savaşı'nda mücadele etmiştir. Savaşın kazanılmasıyla Anadolu'da ilk beylikler dönemi başlamıştır. Türkiye Selçuklu Devleti zamanında yapılan .....III..... Savaşı ise Bizans'a vurulan son darbedir. Bu mücadeleden sonra Bizans, Türkleri Anadolu'dan atamayacağını anlamıştır.

Metindeki numaralanmış boşluklara aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

	I	II	III
A)	Pasinler	Malazgirt	Kösedağ
B)	Malazgirt	Yassı Çemen	Pasinler
C)	Pasinler	Malazgirt	Miryokefalon
D)	Malazgirt	Miryokefalon	Pasinler
E)	Pasinler	Miryokefalon	Kösedağ

3. **Türkiye Selçuklu Devleti için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Bizans ve Haçlı birlikleri ile mücadele etmişlerdir.
B) Ticarete önem vermişlerdir.
C) Sinop ve Alanya gibi liman şehirlerinde tersaneler kurmuşlardır.
D) Anadolu'nun tek hâkimi olmuşlardır.
E) Moğollar ile yapılan mücadele sonucunda yıkılma sürecine girmişlerdir.

4. "Daha da önemlisi bu emsalsiz vatan savunması ile o, özellikle Batı dünyasına Anadolu'nun bir Türk yurdu olduğu gerçeğini kabul ve tescil ettirmiştir. Nitekim Batı dünyasının tarihçileri, II. Haçlı Seferi sırasında Türklerle dolu olarak gördükleri ve Türklerin büyük bir gayretle savundukları Anadolu'yu, bundan böyle "Türkiye" (Turkhia, Turquia) adıyla anmaya başlamışlardır." (Osman Turan)

Metinde bahsedilen Türkiye Selçuklu hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I. Mesut
B) II. Kılıçarslan
C) I. Kılıçarslan
D) Alaaddin Keykubat
E) I. Gıyaseddin Keyhüsrev

5. Türkiye Selçuklu Devleti'nin kurucusu Süleyman Şah, Bizans'ın kötü yönetiminden faydalanarak İznik'i fethetmiştir. Fetihlerine devam eden ve Anadolu'daki Türkleri tek çatı altında toplamaya çalışan Süleyman Şah'ın sultanlığı, Melikşah tarafından bir fermanla onaylanmıştır. Süleyman Şah, fetih yönünü Halep'e doğru çevirince Suriye Selçuklu Meliki Tutuş ile arası bozulmuştur. Bu mücadelelerin sonucunda Süleyman Şah'ın hayatını kaybetmesi, Türkiye Selçuklu Devleti'nin bir süre hükümdarsız kalmasına neden olmuştur. I. Kılıçarslan'ın hükümdarlığını ilan etmesi süresince Bizans, Anadolu'da ilerlemeye başlamıştır.

Buna göre

- I. Süleyman Şah, Anadolu'da merkeziyetçi bir devlet kurmaya çalışmıştır.
II. Büyük Selçuklu sultanı hükümdarlığını, Türkiye Selçuklularına devretmiştir.
III. Bizans, Türkiye Selçuklularının zor durumundan faydalanmıştır.

durumlarından hangilerinin gerçekleştiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

6. **Bizans ile yapılan Miryokefalon Savaşı'nın sonucu ile ilgili**

- I. Anadolu'nun Türk yurdu olduğu kesinleşmiştir.
II. Bizans, Haçlılardan yardım istemiştir.
III. Devlet merkezi Konya'ya geri taşınmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

7. I. Alaaddin Keykubat dönemindeki bazı gelişmeler şunlardır:

- Alanya alınmıştır.
- Kırım'ın Suğdak Limanı fethedilmiştir.
- Eyyûbîlerle dostluk ilişkisi kurulmuştur.

Buna göre

- I. Denizaşırı sefer düzenlenmiştir.
II. Deniz ticaretine önem verilmiştir.
III. Moğol ordularına karşı ittifak kurulmaya çalışılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

1. I. Baba İshak Ayaklanması
II. Mengücek Beyliği'nin alınması
III. Miryokefalon Savaşı'nın kazanılması
IV. Kalonoros Kalesi'nin fethi
V. Trabzon Rum İmparatorluğu'nun Türkiye Selçuklu Devleti'ne bağlanması

Numaralanmış gelişmelerden hangileri Alaaddin Keykubat döneminde gerçekleşmemiştir?

- A) I ve III   B) II ve IV   C) I, II ve IV
D) I, III ve V   E) III, IV ve V

2. • Pasinler Savaşı
• Miryokefalon Savaşı

Verilen savaşların ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bizans ile yapılması
B) Moğollara karşı savaşılması
C) Anadolu göçlerinin son bulması
D) Büyük Selçuklu Devleti'nin yıkılış sürecine girmesi
E) Türkiye Selçuklu Devleti'nin kurulmasına zemin hazırlaması

3. Türkiye Selçuklu Devleti hükümdarları Anadolu'da Türk siyasi birliğini sağlamaya çalışmışlardır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde Türk siyasi birliğini gerçekleştirmek adına alınan ilk ve son beylik sırasıyla verilmiştir?

- A) Artuklular-Mengücekler
B) Saltuklular-Artuklular
C) Mengücekler-Çaka Beyliği
D) Çaka Beyliği-Artuklular
E) Danişmendliler-Mengücekler

4. I Doğu sınırındaki kalelerin sağlamlaştırılması

II Haçlı ordusunun kurulması

III Eyyûbîler ile ittifak yapılması

Buna göre verilenlerden hangileri Alaaddin Keykubat'ın Moğol tehlikesine karşı aldığı önlemlerden biridir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) I, II ve III

5. Aşağıdaki hükümdar ve gerçekleştirdiği önemli olay eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Süleyman Şah-Bizans'ın iç karışıklıklarından faydalanılması
B) I. Mesut-II. Haçlı Seferleri'nin başlaması
C) I. Kılıçarslan-Bizans'la Miryokefalon Savaşı'nın yapılması
D) II. Kılıçarslan-Danişmend Beyliği'nin yıkılması
E) I. Alaaddin Keykubat-Yassı Çemen Savaşı'nın kazanılması

6. 1192-1196 yılları arasında Türkiye Selçuklu Devleti'ni yöneten Sultan ....., Anadolu siyasi birliğini sağlamak adına Saltuklulara son vermiştir. Samsun ve Antalya'nın alınmasıyla sınırlarını genişleten devlet, bu dönemde Venedik ile ticaret antlaşması yapmıştır. Sultan'ın ağabeyi II. Rükneddin Süleyman Şah taht için mücadele etmeye başlamış ve hükümdarlığı almıştır. Bir süre Bizans himayesinde yaşayan Sultan, 1204'te abisi ölünce tekrar başa geçmiştir. Hâkimiyetini sağladıktan sonra donanma kurmuş ve Eyyûbîlerin Anadolu seferlerini engellemiştir. 1211 yılında İznik Kralı ile yaptığı savaşta şehit düşmüştür.

Bu metinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) I. İzzeddin Keykavus   B) I. Mesut
C) I. Gıyaseddin Keyhüsrev   D) II. Kılıç Arslan
E) I. Alaaddin Keykubat

7. Türkiye Selçuklu Devleti ile ilgili verilen aşağıdaki kavramların hangisinde I ile II'nin ilişkili olduğu söylenemez?

I	II
A) İznik	Türkiye Selçuklu Devleti'nin başkenti
B) Memlükler	Türkiye Selçuklu Devleti'nin Yassı Çemen Savaşı ile yitirdiği devlet
C) Moğollar	Orta Asya'dan Anadolu'ya yaşanan göçlerin artmasına neden olan devlet
D) Miryokefalon	Türklerin Anadolu'daki kalıcılığının kesinleşmesini sağlayan savaş
E) Uç beyliği	Sınır boylarında, düşmana yakın yerlerde kurulan sancaklar

8. I. Baba İshak Ayaklanması
II. Katvan Savaşı
III. Miryokefalon Savaşları
IV. Anadolu'nun Moğol hâkimiyetine geçmesi

Verilenlerden hangileri Türkiye Selçuklu Devleti'nin zayıflamasına neden olan gelişmelerden biri değildir?

- A) Yalnız II
B) Yalnız IV
C) I ve IV
D) II ve III
E) III ve IV

9. Alaaddin Keykubat döneminde göçebe yaşam süren Oğuzların Kayı boyu, önce Karacadağ yöresine, oradan da Söğüt-Domaniç bölgesine yerleştirilmiştir.

Buna göre sözü edilen boy, aşağıdakilerden hangisinin kurucusudur?

- A) Aydınoğulları
B) Akkoyunlular
C) Karesioğulları
D) Osmanoğulları
E) Karamanoğulları

10. 1230 yılında Türkiye Selçuklu Devleti ve Harzemşahlar karşı karşıya gelmiştir. Bu savaşın kazananı Türkiye Selçuklu Devleti olmasına rağmen Harzemşahların yıkılmasıyla Anadolu, Moğol istilasına açık hâle gelmiştir.

Buna göre verilen gelişme aşağıdaki savaşlardan hangisinin sonucunda gerçekleşmiştir?

- A) Pasinler
B) Malazgirt
C) Yassı Çemen
D) Köseadağ
E) Katvan

11. I. Mesut'un ölümünün ardından II. Kılıçarslan kardeşleri ile taht mücadelesine girmiştir. Taht mücadelesini kazandıktan sonra ise amcası Şahin Şah, Türkiye Selçuklularına karşı Bizans ve Danişmentliler ile ittifak kurmuştur. İttifak ordularını yenen II. Kılıçarslan, Danişmentlilere son vermiştir. Daha sonra sınırlarını Ankara, Çankırı, Elbistan, Kayseri, Sivas ve Tokat'a kadar genişletmiştir. 1176 yılında Bizans ile yapılan Miryokefalon Savaşı'nın kazanılması ve Büyük Selçuklu Sultanı Sencer'in ölümünün ardından II. Kılıçarslan bağımsızlığını ilan etmiştir.

Buna göre

- I. Devletin tam bağımsızlığını II. Kılıçarslan sağlamıştır.
II. Siyasi çıkarlar sonucunda ittifaklar kurulmuştur.
III. Anadolu siyasi birliğinin sağlanması için adım atılmıştır.

Yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

12. Büyük Selçuklular ve Türkiye Selçukluları zamanında savaşların yapıldığı devlet aşağıdakilerden hangisinde yanlış verilmiştir?

	Savaş	Devlet
A)	Pasinler	Eyyûbî
B)	Malazgirt	Bizans
C)	Yassı Çemen	Harzemşah
D)	Köseadağ	İlhanlı
E)	Katvan	Karahitaylar

- I. Mesut zamanında Anadolu'da ilk defa kurumsallaşma çalışmaları yapıldı ve para basıldı.
- Anadolu'ya bu dönemde ilk defa **Türkiye** adı verildi.
- I. Alaaddin Keykubat zamanında Alanya alınarak deniz üssü hâline getirildi, tershaneler inşa edildi. Konya, Anadolu'nun kültür merkezi konumuna getirildi.

1. Haritada Türkiye Selçukluları Dönemi'nde Anadolu'daki başlıca ticaret yolları gösterilmiştir.

Türkiye Selçuklu Devleti, Suğdak Limanı'nın alınmasının ardından Akdeniz'den Karadeniz'e kadar uzanan ticaret yolları üzerinde kervansaraylar inşa etmiştir. Bizans'ın aldığı %10'luk gümrük vergisine karşılık %2 gümrük vergisi almış ve tüccarların mallarını sigortalatmıştır. Sivas iline yaptığı kervansaraylar ile İpek Yolu ticaretini de kontrol altına alan Türkiye Selçukluları aynı zamanda kervansaraylarda kalan kabilelerden ilk üç gün boyunca ücret talep etmemiştir. Açılan kervansaraylar ve uygulanan politikalar ile Anadolu toprakları bir ticaret merkezine dönüştürülmüştür.

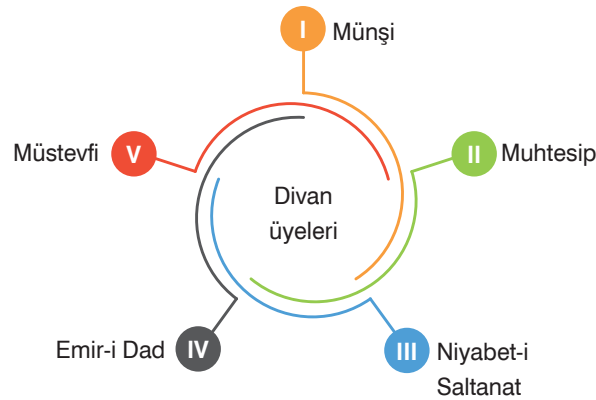
Buna göre

- Türkiye Selçuklu Devleti ticari hayatı geliştirmek adına çalışmalar yapmıştır.
- Devlet sınırlarını denizaşırı genişletmiştir.
- Bizans, kaybettiği ticari kazanımları Haçlı Seferleri sonucunda geri almıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II   D) II ve III   E) I, II ve III

2. Şemada Türkiye Selçuklu Devleti'nde yer alan Divan üyelerinden bazıları verilmiştir.

Buna göre verilenlerden hangisi Türkiye Selçuklularındaki Divan üyelerinden biri değildir?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

3. Türkiye Selçuklu Devleti'nde, kendilerine bir bölgenin yönetimi verilen hanedan üyelerine "melik" denmiştir. Bölgelerinin yönetiminde söz sahibi olan meliklerin para bastırma, hutbe okutma, savaş açma ve siyasi görüşmelerde bulunma yetkileri yoktur.

Buna göre Türkiye Selçuklularının meliklerin yetkilerini sınırlı tutulmasıyla

- I. Şehzadelerin bağımsız hareket etmelerinin engellenmesi
- II. Ülke bütünlüğünün korunması
- III. Dış ilişkilerin kontrol altında tutulması

yargılarından hangilerini amaçladıkları söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) I, II ve III

4. I. Kılıçarslan, Türkiye Selçuklu Devleti'nin kurucusu Kutalmışoğlu Süleyman Şah'ın oğlu ve ikinci Selçuklu sultanıdır. I. Kılıçarslan Anadolu'da yaptığı seferler ve Haçlılara karşı verdiği savaşlarla büyük başarılar kazanmıştır.

Buna göre I. Kılıçarslan Dönemi'nde

- I. Devletin merkezi Konya'ya taşınmıştır.
- II. Miryokefalon Savaşı yapılmıştır.
- III. Çaka Beyliği ortadan kaldırılmıştır.

gelişmelerinden hangilerinin yaşandığı söylenemez?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

5. Selçuklular büyük şehirlerin neredeyse tamamına medreseler kurmuştur.

Bu durum

- I. Bilim ve kültür hayatının gelişmesi
- II. Yöneticilerin daha geniş bir kesimden seçilmesi
- III. Fetih hareketlerinin hızlanması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I ve III

6. Türkiye Selçuklu Sultan I. Mesut ölümünden kısa bir süre önce oğlu II. Kılıçarslan'ı sultan ilân ederek bütün devlet ileri gelenlerinin katıldığı bir tören ile tahta çıkarmıştır.

Buna göre Türkiye Selçuklu Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Halkın isteklerine boyun eğildiği
B) Devlet adamlarının sultanı belirlemede rol oynadığı
C) Saltanat usulü ile yönetildiği
D) Sultanlarının dış devletlerle siyasi ilişkiler kurduğu
E) Güçlü ordulara sahip olduğu

7. Türkiye Selçukluları zamanında Anadolu'da Ahî Evran'ın liderlik ettiği Ahî Teşkilatı kurulmuştur. Ahî Teşkilatı; zengin, fakir, üretici, tüketici, halk ve devlet arasında ilişki kurulmasını sağlamıştır. Dinî, sosyal ve ekonomik özelliği bulunan bu esnaf teşkilatı vatandaşın sorun yaşamaması için çalışmıştır.

Buna göre

- I. Yalnız Müslümanları üye olarak kabul etmesi
- II. Devlet idaresiyle esnaflar arasındaki ilişkileri düzenlemesi
- III. Şehirlerdeki fiyatları belirlemesi

özelliklerinden hangileri bu teşkilatın ekonomik hayatta önemli görevler üstlendiğini gösterir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

8. Türkiye Selçuklu Devleti'nde, Samsun ile Antalya yörelerini devlete bağlayan ve ilk tersaneyi kuran hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I. Mesut   B) Süleyman Şah
C) II. Kılıçarslan   D) Alaaddin Keykubat
E) I. Gıyaseddin Keyhüsrev

1. Ali, bir üniversitenin "Anadolu'nun Düşünürleri" adlı çevrim içi seminerine katılmıştır. Seminerde konuşmacılar kendi alanlarındaki düşünürler ile ilgili bilgiler vermişlerdir.

I

Türk halk ozanlarının öncüsü olarak kabul edilmektedir. Türk dilini koruma amacıyla hareket etmiş, Türkçenin yalınlığını göstermeye çalışmıştır. 82 yıllık ömrü, Anadolu Selçuklu Devleti'nin Moğol baskısıyla parçalandığı döneme denk gelmiştir. Yaşadığı kargaşa dönemine rağmen aşkın, barışın ve güzelliğin savunuculuğunu yapmıştır. Bilinen en önemli eserleri *Divan* ve *Risaletü'n Nushiye*'dir.

II

XIII. yüzyıldaki en önemli düşünürlerden biridir. Anadolu kültürünü kullanarak yeni bir öğreti kurmuştur. Anadolu insanının gelenek ve göreneklerini özümsemek gerektiğini savunmuştur. Yeniçeri Ocağı'ndaki askerler onun öğretileri ile yetişmiştir, bu yüzden onun Yeniçerilerin piri olduğu söylenmektedir. Arapça ve Farsçanın hâkim olduğu topraklardaki en büyük amacı, Türk dili ve kültürünü korumak olmuştur.

III

Türkiye Selçuklu Devleti'nin en önemli tasavvuf şairlerindedir. Sadece İslam ailemini değil, tüm insanlığı kendisine hayran bırakan sevgiye ve sonsuz anlayışa sahip olmuştur. UNESCO 2007 yılını ona ithaf etmiştir. *Mesnevi* bilinen en önemli eseridir.

Buna göre anlatılan düşünürler sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	Mevlânâ	Hacı Bektaşî Veli	Yunus Emre
B)	Yunus Emre	Mevlânâ	Hacı Bektaşî Veli
C)	Hacı Bektaşî Veli	Yunus Emre	Mevlânâ
D)	Hacı Bektaşî Veli	Mevlânâ	Yunus Emre
E)	Yunus Emre	Hacı Bektaşî Veli	Mevlânâ

10 TARİH

Soru Bankası

Tudem 10. sınıf Tarih Soru Bankası'nda beceri temelli yeni nesil sorularla zenginleştirilmiş ve farklı zorluk düzeylerindeki testlerden oluşan 9'u sınav föyü olmak üzere toplam **22 föy** yer almaktadır.

Her bir konu föyü, kavrama ve pekiştirme testlerinden oluşmaktadır:

KAVRAMA TESTLERİ'nde konuyu kavratıcı nitelikte kolay/orta zorluk düzeyinde sorular ve bu soruları çözmekte kılavuzluk edecek **bilgi**, **dikkat** ve **ipucu** kutuları;

PEKİŞTİRME TESTLERİ'nde kavranılan konuları pekiştirmeye yönelik orta/ileri zorluk düzeyindeki sorular yer almaktadır.

Sınav föyleri ise farklı amaçlar doğrultusunda oluşturulmuştur:

ÜNİTE DEĞERLENDİRME SINAVLARI, o ünitedeki kazanımları ölçmek amacıyla hazırlanmıştır ve her ünitenin sonunda yer almaktadır.

DÖNEM DEĞERLENDİRME SINAVLARI, birinci ve ikinci dönem kazanımları ile hazırlanmış sorulardan oluşmaktadır ve bu sınavlarla dönem değerlendirmesinin yapılması amaçlanmıştır.

Ayrıca testlerin tamamı **video çözümlü** olup sınav föylerinde **mobil analiz** özelliği bulunmaktadır.

